

Sygn. akt I C 23/23 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2023 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Halina Maliszewska

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Lis

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2023 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z/s w (...) S.

przeciwko N. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej N. K. na rzecz powoda (...) z/s w (...) S. kwotę 1.121,60 zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia jeden złotych 60/100) z umownymi odsetkami w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie od kwoty 1.000 zł (jeden tysiąc złotych) od dnia 6 maja 2022 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanej N. K. na rzecz powoda (...) z/s w (...) S. kwotę 567 zł (pięćset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sędzia Halina Maliszewska

Sygn. akt I C 23/23 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w Z. (S.) wystąpił przeciwko pozwanej N. K. z roszczeniem o zapłatę kwoty 1.121,60 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 1.000 zł od dnia 06 maja 2022 r. do dnia zapłaty. Powód wnosił nadto o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów poniesionych w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwana zawarła z pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 17 września 2021 r. umowę pożyczki numer (...) na okres 30 dni. Strony zawarły wiążącą umowę pożyczki na odległość w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta. Pozwana dokonując weryfikacji tożsamości w sposób niebudzący wątpliwości wyraziła wolę zawarcia umowy pożyczki oraz w pełni zaakceptowała jej warunki. Na podstawie umowy pierwotny wierzyciel dokonał wypłaty kwoty pożyczki w wysokości 4.000 zł na rachunek bankowy pozwanej. Prowizja za udzielenie pożyczki została określona w wysokości 1.097,93 zł, a odsetki umowne w wysokości 23,67 zł. Łącznie pozwana zobowiązana była zwrócić pierwotnemu wierzycielowi kwotę 5.121,60 zł. Strona pozwana nie skorzystała z prawa do odstąpienia od umowy pożyczki ani nie dokonała całkowitej spłaty zobowiązania w terminie określonym w umowie. Termin zwrotu kwoty pożyczki upłynął bezskutecznie dnia 05 maja 2022 r. i z tymże dniem roszczenie stało się wymagalne.

Powód wskazał, że na mocy ramowej umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 01 października 2021 r. oraz aktu cesji z dnia 22 czerwca 2022 r. (...) Sp. z o.o. dokonała przelewu wierzytelności przysługującej jej od strony pozwanej na rzecz powoda. Pozwana została zawiadomiona o przelewie wierzytelności pismem z dnia 29 czerwca 2022 r. Powód wykazał wolę polubownego rozwiązania kwestii przedmiotowego zobowiązania podejmując próby pozasądowego rozwiązania sporu drogą telefoniczną oraz kierując do pozwanej wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Mimo tego pozwana nie uregulowała ciążących na niej zobowiązań.

Roszczenie dochodzone pozwem było przedmiotem postępowania prowadzonego w trybie elektronicznego postępowania upominawczego pod sygnaturą Nc-e 1240665/22, gdzie wydano postanowienie o umorzeniu postępowania.

Powód wskazał, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się:

- 1000 zł z tytułu niespłaconego kapitału i
- 121,60 zł z tytułu prowizji.

Pozwana N. K. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od strony powodowej zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana oświadczyła, że kwestionuje powództwo zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Podniosła, że w materiale dowodowym sprawy brak jest jakichkolwiek dokumentów, które potwierdzałyby, że pozwana dokonała akceptacji treści zawartych w załączonych do pozwu wydrukach, w formie pisemnej bądź innej. Powód winien udowodnić, że strony zawarły ważną umowę pożyczki z dnia 17 września 2021 r., tj. że doszło do złożenia zgodnych oświadczeń woli stron mających na celu zawarcie tej konkretnej umowy pożyczki. Powód nie wykazał także, by pozwana miała możliwość zapoznania się z postanowieniami tej umowy przed jej zawarciem, co warunkuje skuteczność związania pozwanej (będącej konsumentem na gruncie niniejszego stosunku) wzorcem umownym, czym naruszył dyspozycję przepisu art. 384 § 1 k.c. Ponadto zdaniem pozwanej przelew weryfikacyjny nie należy traktować jako oświadczenia konsumenta o akceptacji warunków zawartej umowy pożyczki. Wskazany przelew weryfikacyjny został wykonany 13 sierpnia 2021 r., a przedmiotowa umowa pożyczki miała zostać zawarta w dniu 17 września 2021 r. Z tytułu przelewu z dnia 13 sierpnia 2021 r. wynika, iż pozwana zaakceptowała w ten sposób warunki umowy (...) zawartej z F., a umowa wskazana w pozwie posiada numer (...) oraz była zawarta z (...) sp. z o.o. Co więcej, zgodnie z § 3 umowy pożyczki klient był zobowiązany do złożenia wniosku o pożyczkę, jednakże powód na gruncie przedmiotowej sprawy nie wykazał, aby pozwana zwracała się do niego z wnioskiem o udzielenie pożyczki.

Wątpliwości pozwanej budziła również rozbieżność w wysokości dochodzonego roszczenia, ponieważ powód dochodził pozwem kwoty 1.121,60 zł, a z umowy pożyczki wynikało, iż całkowita kwota do zapłaty wynosiła 5.121,60 zł. Zdaniem pozwanej dysproporcja między tymi kwotami nie pozwala uznać, iż wysokość roszczenia została dostatecznie udowodniona przez stronę powodową.

Niezależnie od powyższego pozwana podniosła zarzut niezgodności z zasadami współżycia społecznego kosztów pozaodsetkowych pożyczki. W związku z przedmiotową umową pożyczki pożyczkobiorczyni została obciążona kosztami w wysokości 1.097,93 zł tytułem prowizji, co stanowiło ponad 25 % rzeczywiście udzielonej pozwanej pożyczki. Przedmiotowa pożyczka udzielona została na okres 30 dni, zatem z wycień wynika, że koszty dzienne wynosiły ponad 36 zł dziennie, co sugeruje, że pozwana zobowiązana była do świadczenia o charakterze nieekwiwalentnym. Zdaniem pozwanej powyższe postanowienia umowne powinny podlegać badaniu pod kątem ich abuzywności. Pozwana podkreśliła, że zgodność obciążenia jej prowizją z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim pozostaje bez znaczenia dla badania abuzywności klauzuli umownej zastrzegającej ww. koszty kredytu, bowiem wzór przedstawiony w art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim wskazuje maksymalną, a nie powszechnie obowiązującą wysokość kosztów pozaodsetkowych. Wprowadzenie art. 36a u.k.k. w obecnym brzmieniu w żaden sposób nie wyklucza badania przez Sąd zobowiązania wynikającego z umowy perspektywy abuzywności

postanowień umownych nakładających na konsumenta obciążenia, choćby nie naruszały przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Nie można przy tym przyjąć, że pozwana dobrowolnie zgodziła się na warunki określone w umowie. Udzielenie przedmiotowej pożyczki było obwarowane obowiązkiem przystania na warunki pożyczkodawcy – w innym przypadku pozwana nie mogłaby liczyć na jej udzielenie. Doświadczenie życiowe, jak i zasady logiki podpowiadają, iż pożyczkodawca zawsze przedstawia konsumentowi gotowy wzorzec umowy i nie czyni w nim szczególnych zmian na wniosek pożyczkobiorcy. Co więcej, nawet jeśli przyjąć, iż wybór pożyczki wynikał ze świadomej i swobodnej decyzji pozwanej, nie zwalania to powoda z obowiązku wykazania faktu poniesienia kosztów uzasadniających obciążenie pozwanej obowiązkiem zapłaty prowizji.

Pozwana zgłosiła nadto zarzut braku legitymacji czynnej procesowej powoda podnosząc, że wobec niewykazania przez powoda zawarcia umowy pożyczki pomiędzy pozwaną a jej wierzycielem pierwotnym, umowę przelewu wierzytelności należy uznać za bezskuteczną. Ponadto powód poprzez „utajnienie” części postanowień umownych umowy cesji pozbawił Sąd możliwości kontroli treści przywołanych dokumentów i jedynie z oświadczenia powoda wynika, iż zakryte postanowienia są nieistotne z punktu widzenia zobowiązania strony pozwanej, z czym zdaniem pozwanej z całą stanowczością nie można się zgodzić. Dodatkowo dokumenty te nie mogą być poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika, ponieważ do potwierdzenia zgodności wyciągu z okazanym dokumentem uprawniony jest notariusz zgodnie z treścią art. 96 pkt 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. prawo o notariacie.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana N. K. złożyła elektroniczny wniosek o przyznanie pożyczki za pośrednictwem strony internetowej (...). W wiadomości otrzymanej drogą elektroniczną w dniu 17 września 2021 r. o godzinie 16:51 otrzymała ofertę pożyczki w kwocie 4.000 zł na okres 30 dni. Na jej adres e-mail podany przy rejestracji: (...), przesłany został formularz informacyjny dotyczący wnioskowanej pożyczki.

W dniu 17 września 2021 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz pozwana N. K. zawarli umowę pożyczki nr (...) w kwocie 4.000 zł na okres 30 dni.

Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 5.121,60 zł. Pozwana zobowiązała się spłacić tę kwotę w terminie do 17 października 2021 r.

W skład kosztów pożyczki wchodziły prowizja w kwocie 1.097,93 zł oraz odsetki kapitałowe w łącznej kwocie 23,67 zł. Ponadto w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki pożyczkodawca zastrzegł sobie możliwość naliczenia odsetek za czas opóźnienia w wysokości równej dwukrotności sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych w stosunku rocznym, tj. odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Potwierdzenie zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki pozwana otrzymała w wiadomości wysłanej drogą elektroniczną w dniu 17 września 2021 r. o godzinie 16:55 na swój adres e-mail. W załączeniu pozwanej przesłano ponownie formularz informacyjny oraz umowę pożyczki.

Kwota pożyczki została wypłacona pozwanej również w dniu 17 września 2021 r. w drodze przelewu dokonanego przez pośrednika kredytowego (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Spółka ta na mocy pełnomocnictwa udzielonego jej przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 01 sierpnia 2017 r. była pośrednikiem kredytowym i była upoważniona do udostępniania pożyczkobiorcom dokumentów związanych z udzieleniem pożyczki, prowadzenia komunikacji z pożyczkobiorcami w zakresie informacji o udzieleniu lub odmowie udzielenia pożyczki, udostępniania pożyczkobiorcom kwot przyznaných pożyczek, reprezentowania mocodawcy w postępowaniach reklamacyjnych dotyczących pożyczek oraz zawierania umów pożyczek w imieniu mocodawcy.

(**dowód:** umowa pożyczki nr (...) k. 7-8v akt, potwierdzenie wykonania przelewu pożyczki k. 9 akt, wydruki wiadomości e-mail pozwanej z pożyczkobiorcą k. 59, 60 akt, pełnomocnictwo dla (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. k. 61 akt)

Pozwana w dniu 21 listopada 2021 r. dokonała na rzecz wierzyciela pierwotnego wpłaty w kwocie 4.000 zł, która została zaksięgowana w kwocie 3.000 zł na poczet kapitału, w kwocie 976,33 zł na poczet prowizji i w kwocie 23,67 zł na poczet odsetek kapitałowych.

(bezsporne - pismo powoda z dnia 10.02.2023 r. k. 56-56v akt)

W dniu 22 czerwca 2022 r. na mocy Aktu Cesji Nr (...) do (...)z dnia 01 października 2021 r. wierzyciel pierwotny (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. dokonał na rzecz powoda (...) z siedzibą w Z. (S.) przeniesienia między innymi wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki nr (...), zawartej z N. K..

Powód pismem z dnia 29 czerwca 2022 r. zawiadomił pozwaną o cesji wierzytelności oraz wezwał ją do zapłaty kwoty 1.147,77 zł (kapitał - 1.000,00 zł, odsetki – 26,17 zł, opłaty – 121,60 zł).

Pozwana nie odpowiedziała na wezwanie powoda.

(**dowód:** zawiadomienie cesji i wezwanie do zapłaty k. 10 akt, Akt Cesji Nr (...) do (...)z dnia 01.10.2021 r. z wyciągiem z Załącznika nr 2 k. 11 akt, oświadczenie k. 12 akt, (...) ((...)) zawarta w dniu 01.10.2021 roku w W. z załącznikami k. 13-17 akt)

W dniu 12 września 2022 r. powód wystąpił do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydziału Cywilnego przeciwko pozwanej N. K. z pozwem o zapłatę kwoty 1.121,60 zł.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 03 października 2022 r. wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie pozwu, sygn. akt VI Nc-e 1240665/22.

Z uwagi na skuteczne wniesienie sprzeciwu przez pozwaną nakaz ten utracił moc, w związku z czym postanowieniem Referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 25 października 2022 r. elektroniczne postępowanie upominawcze w przedmiotowej sprawie zostało umorzone.

/**dowód:** wydruk akt elektronicznego postępowania upominawczego w sprawie VI Nc-e 1240665/22 k. 24- 36 v akt (pozew k. 24 v- 26 akt, nakaz zapłaty k. 26v akt, sprzeciw pozwanej k. 29-31v akt, postanowienie z dnia 2022-10-25 k. 36 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione.

Stan faktyczny Sąd ustalił wyłącznie na podstawie dokumentów prywatnych przedłożonych przez powoda. Pozwana bowiem nie zaoferowała Sądowi żadnych dowodów ograniczając się do podniesienia wszystkich możliwych i powszechnie używanych w tego typu sprawach zarzutów. Wezwana zaś przez Sąd do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania w charakterze strony pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania, nie stawiła się na rozprawie wyznaczonej na dzień 23 lutego 2023 roku.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd uznał, że pozwana zawarła z wierzycielem pierwotnym umowę pożyczki nr (...) w dniu 17 września 2021 r. i nie spłaciła swojego zobowiązania w całości. Powyższe okoliczności wbrew zarzutom pozwanej powód wykazał stosownymi dokumentami.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki jest zatem umową dwustronnie obowiązującą. W przypadku pożyczki pieniężnej pożyczkodawca po przekazaniu pożyczkobiorcy ustalonej kwoty pieniężnej ma zatem prawo żądać zwrotu pożyczonych środków finansowych.

W niniejszej sprawie umowę pożyczki zawarto przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość.

Definicja umowy na odległość zawarta została w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (tekst ujednolicony Dz.U. z 2020 r. poz. 287).

Zgodnie z tym przepisem umowa taka jest zawierana przez przedsiębiorcę z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie. Pozwana nie kwestionowała możliwości zawierania umów na odległość tylko fakt nie wykazania przez powoda złożenia przez pozwaną wniosku o zawarcie pożyczki i zawarcia takiej umowy.

Wbrew jednak zarzutom pozwanej powód wykazał, że pozwana złożyła wniosek o pożyczkę do wierzyciela pierwotnego przedkładając odpowiedź na jej wniosek o udzielenie pożyczki wysłaną na adres e-mail: (...) w dniu 17 września 2021 r. (k. 59 akt). Z e-maila wysłanego przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. działającą jako pełnomocnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wynika, że pożyczkodawca potwierdza otrzymanie wniosku o pożyczkę w kwocie 4.000 zł, dziękuje za wybranie jego usług, wskazuje, że szczegółowe informacje dotyczące pożyczki dostępne są na jej profilu klienta, co oznacza, że pozwana nie tylko złożyła wniosek o pożyczkę ale zalogowała się na konto wierzyciela pierwotnego i założyła swoje konto.

Z e-maila wynika również, że w załączniku pożyczkodawca przesyła jej formularz informacyjny dotyczący wnioskowanej pożyczki. Wbrew zatem twierdzeniom pozwanej, powód wykazał, że miała ona możliwość zapoznania się z postanowieniami umowy przed jej zawarciem. Pozwana musiała zaakceptować warunki pożyczki, ponieważ z kolejnego e-maila pożyczkodawcy wysłanego na ten sam adres e-mail: (...) wynika, że pożyczka w kwocie 4.000 zł na okres do dnia 17 października 2021 r. została jej przyznana. Wskazano dane do przelewu: numer konta, numer pożyczki i dane odbiorcy. W załączeniu e-maila pozwanej wysłano ponownie formularz informacyjny i umowę pożyczki.

Wbrew zatem zarzutom pozwanej powód wykazał dokumentami i złożenie wniosku przez pozwaną o pożyczkę i zawarcie samej umowy. Pozwana nie kwestionowała w toku procesu by adres e-mail: (...) nie należał do niej. Nie kwestionowała również by nie otrzymała w/w e-maili lub wykazanych w nich załączników. Nie kwestionowała też i nie wykazała, by ktoś wykorzystał jej dane osobowe do uzyskania pożyczki. Logicznym w świetle zasad doświadczenia życiowego jest, że gdyby zdarzenie takie miało miejsce, to pozwana zawiadomiłaby organy ścigania, a w toku niniejszego procesu w celu podjęcia obrony przed nieuzasadnionymi roszczeniami powoda stawiałaby się na rozprawie celem złożenia zeznań w charakterze strony na okoliczność bezprawnego wykorzystania jej danych osobowych. Tak postępuje człowiek należycie dbający o swoje interesy.

Fakt zawarcia umowy został też potwierdzony przez powoda dowodem przelewu kwoty 4.000 zł na rachunek bankowy numer (...) (k. 9). W tytule przelewu wyraźnie wskazano numer pożyczki (...). Pozwana w pisemnej odpowiedzi na zobowiązanie Sądu z dnia 3 lutego 2023 r. przyznała, że rachunek bankowy numer (...) należał do niej. Nie zaprzeczyła nadto otrzymaniu w dniu 17 września 2021 r. przelewu w kwocie 4.000 zł. Nie przedstawiła również dowodu przeciwnego w postaci potwierdzenia niezwłocznego przelewu zwrotnego w/w kwoty pożyczki, jak powinna postąpić osoba uczciwa, która otrzymała środki finansowe mimo nie zawarcia żadnej umowy pożyczki. Pozwana nie udowodniła zatem ani nawet w żaden sposób nie uprawdopodobniła swoich twierdzeń o braku woli zawarcia umowy pożyczki z wierzycielem pierwotnym. Nie wykazała również, aby kwotę 4.000 zł otrzymała w ramach innego stosunku prawnego, co byłoby zresztą niezwykle mało prawdopodobne zważywszy na fakt, że w tytule przelewu wyraźnie wskazano numer pożyczki (...).

Kolejnym wreszcie dowodem potwierdzającym zawarcie przez pozwaną umowy pożyczki jest wpłata w dniu 21 listopada 2021 r., na poczet umowy, kwoty 4.000 zł. Oczywistym i logicznym w świetle zasad doświadczenia życiowego jest, że pozwana nie podjęłaby się spłaty pożyczki, której nie zawarła. Pozwana nie zaprzeczyła by dokonała wpłaty w kwocie 4.000 zł na poczet spornej umowy.

Reasumując, dowody przedłożone przez powoda w ocenie Sądu są wystarczające dla uznania za udowodnione twierdzeń powoda o zawarciu spornej umowy pożyczki.

Dowody te potwierdzają też bezzasadność zarzutów pozwanej dotyczących rzekomej niemożliwości zapoznania się przez nią z postanowieniami i warunkami umowy pożyczki przed jej zawarciem.

Sąd podziela pogląd pozwanej, że ważnym warunkiem zawarcia umowy pożyczki na odległość jest przedstawienie konsumentowi przed zawarciem umowy w sposób jasny i zrozumiały wszystkich informacji na temat warunków i kosztów pożyczki. Pozwana jak wyżej wykazano otrzymała od (...) Sp. z o.o. w dniu 17 września 2021 r. o godzinie 16:51 formularz informacyjny a w załączniku do następnej wiadomości otrzymanej w tym samym dniu o godzinie 16:55 otrzymała dodatkowo dokument umowy w formie elektronicznej. Miała zatem możliwość zapoznania się z tymi dokumentami i przed zawarciem umowy i po jej zawarciu. Konsument, który zawarł na odległość umowę o usługi finansowe, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie czternastu dni od daty zawarcia umowy (art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta tekst jednolity Dz. U. 2020.287). Pozwana nie wykazała zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., aby od zawartej umowy odstąpiła.

Dodatkowo wskazać należy, że na stronach firm pożyczkowych znaleźć można suwaki służące określaniu dokładnych kosztów pożyczania konkretnej sumy pieniędzy, ramowe umowy pożyczek oraz tabele opłat. Również na stronie internetowej pośrednika działającego w imieniu wierzyciela pierwotnego (...) udostępniany został taki suwak, a także regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną oraz wzór umowy pożyczki. Okoliczność ta dodatkowo czyni bezzasadnym zarzut pozwanej dotyczący rzekomej niemożliwości zapoznania się przez nią z postanowieniami i warunkami umowy pożyczki przed jej zawarciem.

W związku z powyższym podniesione przez pozwaną zarzuty w części dotyczącej kwestionowania związku przelewu weryfikacyjnego z dnia 13 sierpnia 2021 r. w kwocie 0,01 zł (k. 9 verte) z roszczeniem dochodzonym pozwem w niniejszej sprawie miały charakter drugorzędny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, ponieważ zawarcie umowy pożyczki zostało wykazane innymi dowodami. Przelew ten w swej treści wskazywał na potwierdzenie warunków umowy pożyczki (...) i został wykonany z rachunku bankowego pozwanej (co było okolicznością bezsporną), co świadczy o tym, że został wykonany przed zawarciem przez pozwaną pierwszej umowy pożyczki z (...) sp. z o.o. reprezentowanej przez (...) Sp. z o.o. Z treści § 4 umowy pożyczki („Rejestracja i zawarcie umowy pożyczki”) wynika, że przelew w kwocie 0,01 zł wykonywany jest w toku rejestracji przez pożyczkobiorcę na stronie internetowej (...). Procedura rejestracji dokonywana jest tylko raz. Jednorazowo dokonuje się również przelewu weryfikacyjnego. Żadne postanowienie umowne nie przewiduje obowiązku zatwierdzenia przelewem w kwocie 0,01 zł każdej pożyczki zawieranej przez tego samego pożyczkobiorcę z (...) Sp. z o.o.

Wbrew zarzutom pozwanej powód wskazał też sposób wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem. Wysokość całkowitej kwoty do zapłaty została wyraźnie wskazana w tabeli na szóstej stronie umowy (Warunki Pożyczki), która zawierała również termin spłaty pożyczki oraz jej koszty. Natomiast w piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2023 r. („Replika odpowiedzi na pozew”) powód wskazał sposób rozliczenia wpłaty w wysokości 4.000 zł, dokonanej przez pozwaną w dniu 21 listopada 2021 r. Zgodnie z wyjaśnieniami powoda kwota 3.000 zł na została zaksięgowana na poczet kapitału, kwota 976,33 zł na poczet prowizji i kwota 23,67 zł na poczet odsetek kapitałowych. Do zapłaty przez pozwaną pozostała zatem kwota kapitału w wysokości 1.000 zł (4.000 zł – 3.000 zł) oraz prowizja w wysokości 121,60 zł (1.097,93 zł – 976,33 zł).

W kontekście powyższego roszczenie dochodzone pozwem uznać należy za uzasadnione co do zasady i wysokości. W toku procesu powód dokładnie wskazał, jakie należności wchodziły w skład kwoty dochodzonej pozwem, których to wyliczeń nie zakwestionowała pozwana. Wyjaśnienia powoda były spójne z treścią uzasadnienia pozwu oraz umowy pożyczki.

Pozwana podniosła nadto zarzut braku legitymacji czynnej, wskazując, że jej zdaniem cesja wierzytelności dokonana między wierzycielem pierwotnym a powodem była bezskuteczna z uwagi na nieistnienie wierzytelności dochodzonej pozwem, która miała być przedmiotem tej cesji. W ocenie Sądu powód wykazał jednak istnienie wierzytelności, której dochodził, o czym była już mowa we wcześniejszej części uzasadnienia tym samym i ten zarzut pozwanej okazał się chybiony.

Zaznaczyć należy, że z treści art. 509 § 1 k.c. wynika, iż wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby to się ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. O ważnej i skutecznej umowie cesji wierzytelności można zatem mówić (co do zasady) wówczas gdy dotyczy ona wierzytelności już istniejącej (pod pewnymi warunkami również wierzytelności przyszłej) i gdy powyższa czynność prawna nie sprzeciwia się obowiązującym przepisom, umowie łączącej dłużnika i zbywcę wierzytelności lub właściwości zobowiązania, z którego wierzytelność będąca przedmiotem przelewu wynika. Uwzględnienie żądania powoda uzależnione zatem było od ustalenia, iż zawarte pomiędzy nim a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (...) z dnia 01 października 2021 r. oraz Akt Cesji nr (...) do tej umowy (zawarty w dniu 22 czerwca 2022 r.) były zarówno ważne, jak i skuteczne.

W ocenie Sądu wyżej wskazane umowy zawierają wszystkie elementy essentialia negotii umowy przelewu wierzytelności.

W punkcie 2.3 (...) zawarto postanowienie, zgodnie z którym przeniesienie wierzytelności będzie następowało w dniu cesji, na który zostanie wystawiony na dzień wystawienia Akt Cesji przez kupującego i przesłany elektronicznie sprzedającemu.

W załączeniu do pozwu powód nadesłał również poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego radcą prawnym Akt Cesji Nr (...) do (...) z dnia 01.10.2021 r. oraz wyciąg z Załącznika nr (...) do wyżej wskazanego Aktu Cesji, sporządzonego w formie tabeli. Treść przedmiotowych dokumentów jest ze sobą spójna, ponieważ w treści Aktu Cesji Nr (...) wskazano, że zawiera on dwa załączniki, przy czym Załącznik nr 1 zawiera „Wykaz wierzytelności” w wersji elektronicznej „(...)”, a Załącznik nr 2 – „Wykaz wierzytelności” w wersji papierowej.

Zgodnie z tabelą z Załącznika nr 2 wierzyciel pierwotny przeniósł na rzecz powoda między innymi wierzytelność przeciwko N. K., numer PESEL (...) wynikającą z umowy pożyczki nr (...). Dokument ten pozwala na ustalenie, że cesja objęła wierzytelność należną wierzycielowi pierwotnemu od pozwanej.

Wyżej przedstawione okoliczności w zestawieniu z pisemnym oświadczeniem Prezesa Zarządu wierzyciela pierwotnego z 06 lipca 2022 r. (k. 12) o dokonaniu zapłaty ceny zakupu wierzytelności przez powoda przesądza o skutecznej cesji wierzytelności. Powód wykazał zatem skuteczne nabycie wierzytelności dochodzonej pozwem od wierzyciela pierwotnego i tym samym wykazał swoją legitymację czynną do udziału w niniejszej sprawie.

Nadmienić należy, że w niniejszej sprawie nie było podstaw, aby powód nadsyłał oryginały wyżej opisanych dokumentów. Wszystkie dokumenty związane z cesją wierzytelności zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda radcę prawnego W. D.. Zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy był wywód strony pozwanej o niedopuszczalności poświadczania za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda wyciągu z załącznika do Aktu Cesji. Nawet gdyby zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym przez pozwaną przyjąć, że uprawnieni do poświadczania za zgodność z oryginałem wyciągów z dokumentów są jedynie notariusze, to nie oznaczałoby to automatycznie, że wyciąg przedłożony w niniejszej sprawie nie ma żadnej mocy dowodowej. W sytuacji odmówienia poświadczaniu tego wyciągu waloru

dokumentu urzędowego Sąd w oparciu o zasadę swobody oceny materiału dowodowego uznałby go za wiarygodny dokument prywatny w oparciu o całość zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego.

Znamiennym jest również, że pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym pomimo zgłaszanych wątpliwości dotyczących wiarygodności w/w odpisu nie skorzystała z przewidzianej w art. 129 § 4 k.p.c. możliwości wystąpienia z wnioskiem o zobowiązanie powoda do przedłożenia dokumentu w oryginale, co prowadzi do uzasadnionego przypuszczenia, że podniesienie zarzutu w tym przedmiocie było jedynie elementem taktyki procesowej polegającej na kwestionowaniu większości twierdzeń strony przeciwnej.

Sąd nie podzielił też zarzutu pozwanej, że pozaodsetkowe koszty pożyczki stanowią niedozwolone klauzule umowne.

Na koszty pożyczki składały się: prowizja w kwocie 1.097,93 zł i odsetki w łącznej kwocie 23,67 zł. Każde z tych kosztów związane są z określonymi uprawnieniami i czynnościami pożyczkodawcy. Odsetki umowne stanowią umowne wynagrodzenie za korzystanie przez pożyczkobiorcę ze środków finansowych pożyczkodawcy w okresie, w jaki pożyczkobiorca ma prawo dysponować środkami pieniężnymi pożyczkodawcy. Natomiast prowizja oznacza koszt związany z przygotowaniem, udzieleniem i uruchomieniem pożyczki, stanowiący wynagrodzenie pożyczkodawcy, który pożyczkobiorca zobowiązany jest uiścić w wysokości podanej w umowie pożyczki (§ 1 pkt 1.21 umowy pożyczki nr (...)).

Zobowiązanie pożyczkobiorcy do pokrycia powyższych kosztów co do zasady nie jest niedozwolone. Przewidziane w zawartej z pozwaną umowie pozaodsetkowe koszty pożyczki mieszczą się w ustawowym limicie przewidzianym przez ustawodawcę w art. 36 a ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 r.

Zgodnie z w/w przytoczonym przepisem w brzmieniu obowiązującym na dzień zawarcia umowy, tj. 17 września 2021 r. Maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru:

w którym poszczególne symbole oznaczają:

MPKK - maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

Zgodnie z tym wzorem w niniejszej sprawie pozaodsetkowe koszty kredytu nie mogłyby przekroczyć kwoty 1.098,63 zł, przyjmując, że całkowita kwota pożyczki wynosiła 4.000 zł, okres spłaty wyrażony w dniach - 30 dni. W umowie pożyczki którą zawarła pozwana limit ten nie został przekroczony, bo naliczono wynagrodzenie prowizyjne w kwocie 1.097,93 zł.

Pozwana w odpowiedzi na pozew podniosła, że okoliczność, iż pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie przekraczają wysokości określonej w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim nie wyłącza oceny, czy postanowienia określające te koszty są niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.). Sąd podziela w pełni ten pogląd i w związku z powyższym dokonał analizy postanowień umownych pod tym kątem.

Stosownie do art. 385¹ § 1 k.c. niedozwolonym postanowieniem umownym są postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Postanowienie umowy może zatem zostać uznane za niedozwolone po łącznym spełnieniu wskazanych wyżej przesłanek.

Wbrew twierdzeniom pozwanej brak jest podstaw do uznania, że prowizja była postanowieniem nieuzgodnionym indywidualnie. Brak jest podstaw do uznania, że zapis o prowizji kształtował prawa i obowiązki pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Brak wreszcie podstaw do uznania, że zapis o prowizji rażąco naruszał interesy pozwanej. Kwestię ewentualnej abuzywności zapisu o prowizji Sąd ustalił na podstawie dowodów przedłożonych przez powoda i wniosków z niej wypływających w oparciu o reguły logicznego rozumowania i art. 233 § 2 k.p.c. Pozwana nie stawiała się na rozprawie i nie wykazała w żaden sposób by prowizja w naliczonej wysokości była niedozwolonym postanowieniem umownym. Nie stawiając się w celu przesłuchania uniemożliwiła Sądowi ustalenie okoliczności i przyczyn zawarcia umowy pożyczki a tym samym ustalenie czy w okolicznościach faktycznych jej dotyczących zapisy umowy naruszały rażąco jej interesy lub były sprzeczne z dobrymi obyczajami. Pozwana nie podnosiła też i nie wskazywała na żadne szczególne okoliczności jej dotyczące czy położenie w którym się znajdowała w chwili zawierania umowy świadczące o wykorzystaniu jej sytuacji czy osoby przez wierzyciela pierwotnego albo o nieuczciwym działaniu pożyczkodawcy. Wskazać należy, że strony mogą dowolnie kształtować stosunki prawne byleby nie były one sprzeczne z właściwością zobowiązania, ustawą i zasadami współżycia społecznego. Brak podstaw do uznania za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego postanowień umownych, które same w sobie stanowią realizację wyraźnych unormowań prawnych

Wskazać należy, że nieuzgodnione indywidualnie są te zapisy na które konsument nie miał wpływu lub zostały włączone do umowy i konsument nie zdawał sobie sprawy z tego faktu. „Uzgodnione indywidualnie” nie oznacza, że konsument negocjował określony zapis umowy i w wyniku negocjacji doprowadził do modyfikacji zapisu. W ocenie Sądu „uzgodnione indywidualnie” są te zapisy, które konsument rozumiał, akceptował i miał teoretycznie możliwość wyboru zawarcia umowy na takich warunkach lub nie. W niniejszej sprawie mimo, że umowa jest zawarta przy użyciu wzorca umownego to zapisy o prowizji zostały zaakceptowane przez pozwaną. Zapisy te są jednoznaczne i bardzo czytelne (wysokość prowizji jest wskazana w tabeli na szóstej stronie umowy). Wysokość prowizji została wskazana w umowie jako część całkowitego kosztu pożyczki i określona kwotowo jednoznacznie i w sposób nie budzący wątpliwości co do wysokości. Wobec powyższego trudno uznać, że pozwana nie zrozumiała treści umowy pożyczki lub nie akceptowała jej warunków w chwili zawierania. Fakt, że pozwana akceptowała umowę i koszty tej umowy, potwierdza też to, że nie skorzystała z przysługującego jej prawa do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od daty jej zawarcia. Umowa zawiera wyraźne pouczenie w tej kwestii w § 9 pkt 9.1 umowy pożyczki. Nic nie stało na przeszkodzie, aby pozwana po uznaniu prowizji za wygórowaną odstąpiła od przedmiotowej umowy nie ponosząc kosztów i skorzystała np. z oferty innego pożyczkodawcy.

Ewidentnie zapis o prowizji nie kształtował praw i obowiązków pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Spółka świadcząca usługi udzielania pożyczek gotówkowych prowadzi działalność gospodarczą i musi być instytucją rentowną by zapewnić sobie ciągłość działania. Prowizja jest wynagrodzeniem pożyczkodawcy należnym za przygotowanie i udzielenie pożyczki oraz obsługę pożyczki w całym okresie kredytowania.

Prowizja w kwocie 1.097,93 zł nie jest wygórowana przy pożyczce w kwocie 4.000 zł – stanowi zaledwie jej 27,45 %. Wobec powyższego zapis umowy w części dotyczącej naliczenia prowizji nie ma charakteru nieuczciwego, a przynajmniej tej nieuczciwości pozwana nie wykazała i nie jest w okolicznościach niniejszej sprawy postanowieniem abuzywnym.

Zwrócić też należy uwagę, że w § 7 pkt 7.2 umowy ustalono, że w przypadku spłaty całości pożyczki przed terminem określonym w umowie, Całkowity Koszt Pożyczki Wyplaconej ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd uznał, że pozwana zawarła umowę pożyczki w ramach swobody kontraktowej. Znała treść swojego zobowiązania, w szczególności jego wysokość, termin jego spłaty i akceptowała warunki umowy. Podnoszone zaś w toku procesu zarzuty stanowią wyłącznie przyjętą linię obrony mającą na celu uniknięcie pełnej spłaty swojego zobowiązania.

Z tych względów Sąd, na podstawie art. 720 § 1 k.c. uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.121,60 zł z umownymi odsetkami w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie od kwoty 1.000 zł, ustalając początkowy termin płatności odsetek zgodnie z żądaniem pozwu na 6 maja 2022 r.. W dacie tej roszczenie niewątpliwie było wymagalne skoro termin spłaty pożyczki upłynął z dniem 17 października 2021 r.

O kosztach postępowania Sąd postanowił na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi pozwaną jako stronę przegrywającą niniejszy spór.

Na zasądzoną od pozwanej na rzecz powoda kwotę 567 zł składały się wydatki poniesione przez powoda:

- 100 zł tytułem opłaty od pozwu,
- 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego poniesionych w toku niniejszego postępowania i ustalonych na podstawie § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (tekst jednolity Dz.U. 2018 r. poz. 265),
- 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e 1240665/22 ustalonych zgodnie § 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. oraz
- 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Od kwoty kosztów postępowania Sąd zasądził nadto odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

Sędzia Halina Maliszewska